

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

KM (Knowledge management)

การจัดการความรู้

ของนักฝึกษา

เรื่อง รูปแบบการเล่าเรื่อง

ของคณะวิชาชีพราชันย์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ

รายงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เรื่อง “รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์”ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนานักศึกษาและพัฒนาด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สร้างความพึงพอใจและสร้างความศรัทธาให้กับนักเรียน นักศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในรายงานการจัดการความรู้ดังกล่าวประกอบไปด้วยแผนปฏิบัติงานการจัดการความรู้ของนักศึกษา กระบวนการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินการการจัดการความรู้

คณะผู้จัดทำ การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) หวังว่ารายงานการจัดการความรู้ฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาของวิทยาลัยให้มีความรู้ทั้งด้านการจัดทำ การจัดการ เรียนรู้รวมถึงพัฒนาด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต่อองค์กรและสังคมสืบต่อไป

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล.....	๑
แผนปฏิบัติงานการจัดการความรู้ (KM) ของนักศึกษา	๒
กระบวนการดำเนินการจัดการความรู้ของนักศึกษา.....	๑๒
รายงานผลการดำเนินการจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอน.....	๑๔
การเล่นรำสวด.....	๑๖
รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิษยราชันย์.....	๑๗
สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้.....	๒๑
ข้อเสนอแนะของนักศึกษา.....	๒๒
ภาคผนวก.....	๒๓

หลักการและเหตุผล

การจัดการความรู้ (KM) ของนักศึกษา

เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ให้ความสำคัญของการดำเนินการ การจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management : KM) ของนักศึกษา เป็นอย่างมาก เมื่อนักศึกษาเหล่านี้จบการศึกษาไปแล้ว สามารถนำ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการเป็นคณะทำงานการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อหรือการทำงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นพันธกิจหนึ่งที่สำคัญของ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี การดำเนินงานสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ใน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ อนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม แนวทางหนึ่งจากหลายๆ แนวทาง คือการดำเนินงานมีการลงพื้นที่และร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นทำการศึกษาศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และดำเนินการถอดเป็นองค์ความรู้ร่วมกัน ซึ่งจะสะท้อนคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของงานศิลป์ที่สามารถตอบสนองนโยบายด้วยการพัฒนาศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อองค์กร ทั้งภายในและภายนอก

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีมีนโยบายในการดำเนินงานการจัดการความรู้ของนักศึกษา ปริญญาตรี ในด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการ ให้บริการทางวิชาการที่หลากหลายแก่ชุมชนในท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย รำ สวดคณะ วิชัยราชันย์ เป็นคณะรำสวดที่มีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรี เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มี รูปแบบการเล่นรำสวดที่เป็นแบบดั้งเดิมและแบบประยุกต์ตามสมัยนิยม ปัจจุบันถึงแม้รำสวดจะไม่เป็นที่ นิยมเท่าที่ควรแต่คณะ วิชัยราชันย์ ยังมีงานแสดงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งรูปแบบการเล่นรำสวดและการ รักษาให้คงอยู่ในสังคมของคณะ วิชัยราชันย์ เป็นตัวอย่างที่ดีที่นักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมควรที่จะศึกษา ไว้เป็นตัวอย่างในการดำเนินวิชาชีพทางศิลปวัฒนธรรมต่อไป

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงให้ความสำคัญในการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์ ผลการดำเนินการจัดการ ความรู้เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์ จะเป็นแนวทางในการให้บริการเรื่องทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการส่งเสริมอาชีพของศิลปินพื้นบ้านสืบต่อไป

แบบฟอร์ม KM การจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันตามประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ				
ชื่อหน่วยงาน วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี				
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมายของตัวชี้วัด	องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ
อนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่วัฒนธรรม	การจัดการความรู้ แนวทางในการให้บริการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน	- จำนวนองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการความรู้ของบุคลากร วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	๑ องค์ความรู้	- นำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรของวิทยาลัยฯ ปฏิบัติงานและพัฒนางานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการความรู้ (KM) ด้านนักศึกษา
เรื่อง รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษัยราชันย์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

แบบฟอร์ม KM แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)								
ชื่อหน่วยงาน		: วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี						
ประเด็นยุทธศาสตร์		: อนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม						
องค์ความรู้ที่จำเป็น (K)		: รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษัยราชันย์						
ตัวชี้วัด (KPI)		: จำนวนองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการความรู้ของบุคลากร						
เป้าหมายของตัวชี้วัด		: นักเรียน นักศึกษา และบุคลากร						
ลำดับที่	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ	หมายเหตุ
๑	การค้นหาความรู้ (Knowledge Identification) ๑. ประชุมบุคลากร เพื่อกำหนดขอบเขตของ KM เรื่อง รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษัยราชันย์ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคลากรที่มีความรู้ ดังนี้ ๒.๑ บุคลากรจาก ภาควิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชานาฏศิลป์ และภาควิชาดุริยางคศิลป์ ๒.๒ ดำเนินการเลือกประธาน / เลขานุการ / ผู้ช่วยเลขานุการ / ประชุมคณะกรรมการร่วมกัน จัดทำ Knowledge Mapping เพื่อรวบรวมประเด็น องค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน	จำนวน ๑ วัน มี.ค. ๒๕๖๒	จำนวนประเด็น ความรู้	อย่างน้อย ๓ ประเด็น	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษา	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/	- คำสั่ง แต่งตั้งฯ - รายงาน การประชุม

ลำดับที่	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ	หมายเหตุ
๒	<p>การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition)</p> <p>กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิชัยราชันย์</p> <p>๑. ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการและกำหนดขอบเขตขององค์ความรู้ที่ต้องการ</p> <p>๑.๑ คณะกรรมการทุกคนสามารถเสนอความคิดเห็นได้ตลอดเวลาผ่านไลน์กลุ่ม KM</p> <p>๑.๒ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจดบันทึกตามคำพูดและสรุปประเด็นความรู้หลังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้รับรู้ร่วมกัน</p> <p>๒. ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมตามประเด็นที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น หนังสือเกี่ยวกับการเล่นร่ำสวด</p>	<p>มี.ค.๒๕๖๒ - มิ.ย.๒๕๖๒</p> <p>สองเดือน : หนึ่งครั้ง(วันพุธของสัปดาห์ที่สามของเดือน)</p> <p>ครั้งละ ๑ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.</p> <p>- เสนอความคิดเห็นผ่านไลน์กลุ่ม KM ได้ทุกวัน</p>	<p>จำนวนครั้งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	๒ ครั้ง	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี๒๕๖๒</p> <p>ด้านนักศึกษา</p>	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย</p>	/	<p>บันทึกรายงานการประชุม</p>
๓	<p>การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization)</p> <p>๑. นำความรู้ที่ได้สรุปประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิชัยราชันย์</p> <p>๒. การนำความรู้ที่ได้รวบรวมในรูปแบบของเอกสาร</p>	มิ.ย. ๒๕๖๒	<p>จำนวนรูปแบบการรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ</p>	๑ รูปแบบ	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒</p> <p>ด้านนักศึกษา</p>	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย</p>	/	<p>รูปเล่มรายงานองค์ความรู้</p>

ลำดับที่	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ	หมายเหตุ
๔	<p>การประมวลและการกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification on Retirement)</p> <p>นำความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจากแบบประเมินเรียงเรียงให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดการประชุมคณะกรรมการ KM วิทยาลัยประจำปี ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษาเพื่อร่วมกันกลั่นกรองและรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลพร้อมกัน โดยการนำเสนอผ่านจอโปรเจกเตอร์ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์ 	กรกฎาคม ๒๕๖๒	จำนวนร่างเอกสารรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์	๑ ชุด	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/	
๕	<p>การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access)</p> <p>- เผยแพร่องค์ความรู้รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์ ให้บุคลากรของวิทยาลัยฯ รับทราบข้อมูลผ่านช่องทางต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของวิทยาลัย เผยแพร่ในรูปแบบ Line Group นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้ต่อผู้อำนวยการวิทยาลัย <p>เพื่อให้บุคลากรรับทราบและนำความรู้เรื่องรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์ ไปเป็นแนวในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน นักศึกษาส่งผลให้ การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์</p>	กรกฎาคม ๒๕๖๒	จำนวนช่องทางทางการเข้าถึงข้อมูล	๔ ช่องทาง	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ รูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษยราชันย์	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/	

ลำดับที่	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ	หมายเหตุ
๖	<p>การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing)</p> <p>๑. ชี้แจงองค์ความรู้ในที่ประชุมวิทยาลัย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นในเรื่องรูปแบบการเล่นร่ำवादของคณะวิษยราชันย์</p> <p>๒. จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านทางระบบไลน์กลุ่ม KM (ผู้แทนจาก ภาควิชาศึกษาทั่วไป,ภาควิชานาฏศิลป์และภาควิชาดุริยางคศิลป์)</p>	<p>กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๒</p>	<p>จำนวนกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	๒ กิจกรรม	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษา</p>	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย</p>	/	<p>-รายงานการประชุมวิทยาลัย</p> <p>- ข้อคิดเห็นผ่านระบบไลน์กลุ่ม</p>
๗	<p>การเรียนรู้ (Learning)</p> <p>๑. นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้เสนอผ่านการประชุมวิทยาลัย ผ่านเว็บไซต์วิทยาลัยและผ่านไลน์กลุ่ม (Line Group)</p> <p>๒. ติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์</p>	<p>สิงหาคม ๒๕๖๒</p>	<p>จำนวนผู้รับบริการ</p>	<p>นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ภายในวิทยาลัย</p>	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษา</p>	<p>คณะกรรมการ KM วิทยาลัย</p>	/	

แบบฟอร์ม KM แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)									
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี									
เป้าหมาย KM (Desired State) : รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์									
หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : จำนวนองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการความรู้ของบุคลากร									
ลำดับ ที่	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
๑	การบ่งชี้ความรู้	<p>การค้นหาความรู้ (Knowledge Identification)</p> <p>๑. ประชุมบุคลากร เพื่อกำหนดขอบเขตของ KM เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์</p> <p>๒. แต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคลากรที่มีความรู้ ดังนี้</p> <p>๒.๑ บุคลากรจาก ภาควิชาศึกษาทั่วไป ภาควิชานาฏศิลป์ และภาควิชา ดุริยางคศิลป์</p> <p>๒.๒ ดำเนินการเลือกประธาน / เลขานุการ / ผู้ช่วยเลขานุการ / ประชุมคณะกรรมการ ร่วมกันจัดทำ Knowledge Mapping เพื่อรวบรวมประเด็นองค์ความรู้ที่จำเป็น ในการปฏิบัติงาน</p>	จำนวน ๑ วัน มี.ค. ๒๕๖๒	จำนวน ประเด็น ความรู้	๑ ประเด็น	- รายงาน การประชุม - คำสั่ง แต่งตั้งคณะ กรรมการ - แผนการ ดำเนินงาน	๕๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/

ลำดับ ที่	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
๒	การสร้างและแสวงหา ความรู้	<p>ภายใน</p> <p>กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง รูปแบบ การเล่นร่ำสวดของคณะวิษัยราชันย์</p> <p>๑. คณะกรรมการดำเนินการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการประชุมและกำหนด บทบาทหน้าที่ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประธานควบคุมให้ทุกคนตรงเวลา และเข้าร่วมกิจกรรมพูดเรื่อง รูปแบบการเล่นร่ำ สวดของคณะวิษัยราชันย์ - คณะกรรมการทุกคนพูด ตามความรู้และประสบการณ์ จนครบเวลาที่กำหนด - เลขานุการทำหน้าที่บันทึกและ สรุปทบทวนสิ่งที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้รับรู้ร่วมกัน <p>๒. สรุปประเด็นความรู้ทุกครั้งหลัง ระดมความคิดเห็น</p>	<p>มีนาคม – มิถุนายน.๒๕๖๒</p> <p>สองเดือน : หนึ่ง ครึ่ง(วันพุธของ สัปดาห์ ที่สามของเดือน) ครึ่งละ ๑ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.</p> <p>- เสนอความ คิดเห็นผ่าน ไลน์กลุ่ม KM ได้ทุกวัน</p>	- จำนวน ครั้งในการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้	- จำนวน ๔ ครั้ง	-บันทึกการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ -สรุปผลการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้แต่ละ ครั้ง	๑,๐๐๐ บาท	- คณะ กรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษา	/

ลำดับ ที่	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
		<p>ภายนอก</p> <p>๑. จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องรูปแบบการเล่นร่ำวดของคณะวิชัยราชันย์ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากร โดยจัดเก็บองค์ความรู้และประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>๒. ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมตามประเด็นที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น เอกสาร หนังสือตำรา งานวิจัย</p>	มิถุนายน ๒๕๖๒	กิจกรรม การอบรม ให้ความรู้	จำนวน ๑ ครั้ง ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน	รายงานสรุปร องค์ความรู้ จาก ผู้เชี่ยวชาญ/ เอกสารทาง วิชาการ	๖,๐๐๐ บาท		/
๓	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	<p>๑. นำความรู้ที่ได้สรุปประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการเล่นร่ำวดของคณะวิชัยราชันย์</p> <p>๒. การนำความรู้ที่ได้รวบรวมในรูปแบบของเอกสาร</p>	มิถุนายน ๒๕๖๒	จำนวน รูปแบบ การ รวบรวม ความรู้ อย่างเป็น ระบบ	๒ รูปแบบ	เอกสารที่ จัดระบบ /คอม พิวเตอร์	๑,๕๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/

ลำดับ ที่	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
๔	การประมวลและการ กลั่นกรองความรู้	นำความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ จากแบบประเมินเรียบเรียงให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ดังนี้ ๑. จัดการประชุมคณะกรรมการ KM วิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๒ ด้านนักศึกษา เพื่อร่วมกัน กลั่นกรองและรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูก ต้องข้อมูลพร้อมกัน โดยการนำเสนอผ่านจอ โปรเจ็คเตอร์ ๒. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับ รูปแบบการเล่นร่ำสวด ของคณะวิษัยราชันย์	กรกฎาคม ๒๕๖๒	จำนวนร่าง เอกสาร รูปแบบ การเล่นร่ำ สวดของ คณะวิษัย ราชันย์	๑ ชุด	เอกสารองค์ ความรู้/คอม พิวเตอร์/ สื่อ เว็บไซต์	๒,๐๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/
๕	การเข้าถึงความรู้	การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) - เผยแพร่องค์ความรู้รูปแบบการเล่นร่ำสวดของ คณะวิษัยราชันย์ให้บุคลากรของวิทยาลัยฯ รับทราบข้อมูลผ่านช่องทางต่อไปนี้ ๑. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของวิทยาลัย ๒. เผยแพร่ในรูปแบบ Line Group ๓. นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้ต่อผู้อำนวยการ วิทยาลัย เพื่อให้บุคลากรรับทราบและนำความรู้ เรื่องรูปแบบการเล่นร่ำสวดของคณะวิษัยราชันย์ ไปเป็นแนวปฏิบัติส่งผลให้ การปฏิบัติงานบรรลุ ตามวัตถุประสงค์	กรกฎาคม ๒๕๖๒	จำนวน ช่อง ทางการ เข้าถึง ข้อมูล	๔ ช่องทาง	อินเทอร์เน็ต/ เอกสารองค์ ความรู้/ โทรศัพท์ มือถือ	๑,๕๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/

ลำดับ ที่	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
๖	การแบ่งปันแลกเปลี่ยน ความรู้	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) ๑. ชี้แจงองค์ความรู้ในที่ประชุมวิทยาลัย เพื่อ สร้างการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นใน เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชาชีพราชันย์ ๒. จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านทางระบบไลน์ กลุ่ม KM (ผู้แทนจาก ภาควิชาศึกษาทั่วไป, ภาควิชานาฏศิลป์และภาควิชาดุริยางคศิลป์)	กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๖๒	จำนวน กิจกรรมใน การแลก เปลี่ยน เรียนรู้	๓ กิจกรรม	สรุปลองค์ ความรู้/คอม พิวเตอร์	๑,๐๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/
๗	การเรียนรู้	๑. นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้ เสน ผ่านการประชุมวิทยาลัย ผ่านเว็บไซต์ วิทยาลัยและผ่านไลน์กลุ่ม (Line Group) ๒. ติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์	สิงหาคม ๒๕๖๒	จำนวน บทความ เพื่อ เผยแพร่	นักเรียน นักศึกษา และบุคลากร ภายใน วิทยาลัย	รูปเล่ม ที่ สมบูรณ์/ รายงาน การดเนิน งานตาม กระบวนการ การ/สรุปผล	๕๐๐ บาท	คณะกรรมการ KM วิทยาลัย	/

ผู้ทบทวน/อนุมัติ

กระบวนการดำเนินการ
การจัดการความรู้ของนักศึกษา
เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิษยราชันย์

ขั้นตอนที่	รายการ/ กิจกรรม	การดำเนินงาน	สถานะ	หมายเหตุ
๑	การบ่งชี้ความรู้	- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน - คัดเลือกประเด็นองค์ความรู้	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	
๒	การสร้างและแสวงหาความรู้	- การจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดบทบาทหน้าที่และสรุปประเด็นองค์ความรู้หลังระดมความคิด - นำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามสรุปประเด็นความรู้ - ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมตามประเด็นที่ได้จากแหล่งอื่น ๆ	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	
๓	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	- รวบรวมข้อมูลความรู้ที่ได้มาสรุปประเด็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน - นำความรู้ที่ได้รับรวบรวมในรูปแบบเอกสาร	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	
๔	การประมวลและกลั่นกรองความรู้	- จัดการประชุมคณะกรรมการ KM เพื่อร่วมกันกลั่นกรองและรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยนำเสนอผ่านจอโปรเจ็คเตอร์ - สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการกลั่นกรององค์ความรู้	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	

ขั้นตอนที่	รายการ/ กิจกรรม	การดำเนินงาน	สถานะ	หมายเหตุ
๕	การเข้าถึงความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอองค์ความรู้ต่อที่ประชุมประจำเดือน - จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ - เผยแพร่องค์ความรู้ทางจดหมายข่าว แผ่นพับ 	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	
๖	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะกรรมการ KM - จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในการประชุมวิทยาลัย 	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	
๗	การเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้ไปใช้ให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานจริง - นำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน 	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	

รายงานผลการดำเนินการจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอน

การจัดการความรู้ของนักศึกษา

เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

ขั้นตอนที่ ๑ การค้นหาความรู้

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ได้มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการความรู้ (KM) ตามคำสั่งวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีที่ ๖๘/๒๕๖๒ เรื่องคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีคณะกรรมการดำเนินงานจากบุคลากรจำนวน ๘ คนและนักศึกษาจำนวน ๓๗ คน โดยผู้ที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์ เป็นประธาน การดำเนินการได้มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประเด็นในการจัดการความรู้ และได้ข้อสรุปประเด็นเรื่องในการจัดการความรู้ของนักศึกษา เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างและแสวงหาความรู้

จากการประชุมสรุปประเด็นในการจัดการองค์ความรู้ มีการจัดทำปฏิทินกำหนดการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกำหนดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการนำองค์ความรู้จากตัวบุคคล (คณะกรรมการ) สรุปประเด็นองค์ความรู้ แจ้งเพื่อทราบและร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ได้รับ การจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ สรุปผลจากแบบสอบถามเพื่อนำมาพัฒนา กำหนดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ ๑ แจ้งคณะกรรมการเพื่อทราบและกำหนดขอบเขตประเด็นองค์ความรู้ และการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ ๒ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเชิญกรรมการ,คณวิชัย เวชโอสถ และสมาชิกของคณะวิชัยราชันย์ มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีผู้ที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์ เป็นประธาน และเลขานุการสรุปประเด็นองค์ความรู้ทุกครั้งหลังการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

เมื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกระบวนการ จำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ที่ได้รับจากผู้ให้ความรู้ ดำเนินการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ตามลำดับ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลความรู้จากการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. นำข้อมูลความรู้ที่รวบรวมได้มาผ่านการกลั่นกรองจากผู้ให้ความรู้
๓. สรุปองค์ความรู้ของแต่ละครั้งที่ปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. จัดเก็บข้อมูลในแต่ละครั้งในรูปแบบเอกสาร
๕. นำข้อมูลแจ้งที่ประชุมประจำเดือนวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ ๔ การประมวลและกลั่นกรองความรู้

จากการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบและมีการนำข้อมูลแจ้งที่ประชุมประจำเดือนวิทยาลัย โดยให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น สรุปความคิดเห็นที่ได้รับจากบุคลากรและดำเนินการกลั่นกรอง ตรวจสอบความรู้โดยคณะกรรมการ KM ของนักศึกษาปรับเนื้อหาความรู้ให้มีความสมบูรณ์ ใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐาน และรวบรวมสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการกลั่นกรองในรูปแบบเอกสาร

ขั้นตอนที่ ๕ การเข้าถึงความรู้

การเข้าถึงความรู้ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในวิทยาลัยฯ ทั่วไปด้วยการรายงานผลการดำเนินการในที่ประชุม และได้มีการนำข้อมูลองค์ความรู้ออกเผยแพร่รูปแบบ เอกสาร เพื่อให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้

ขั้นตอนที่ ๖ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

จากการรวบรวมองค์ความรู้ที่สมบูรณ์และเป็นระบบแล้ว ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ บุคลากรในที่ประชุมวิทยาลัยฯ และนำข้อมูลความรู้เผยแพร่ในรูปแบบเอกสาร ซึ่งบุคลากรได้ให้ ข้อเสนอแนะแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากองค์ความรู้ที่ได้รวบรวมไว้

ขั้นตอนที่ ๗ การเรียนรู้

- นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิษยราชันย์ เผยแพร่ในรูปแบบเอกสารประชาสัมพันธ์

- ให้ครูและบุคลากร ตอบแบบสอบถามจากการนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน เพื่อนำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

การเล่นรำสวด

รำสวด มีประวัติความเป็นมาที่บอกเล่าสืบกันมาว่าเป็นเพลงพื้นบ้านที่ใช้แสดงหลังจากพิธีสวดพระอภิธรรม การสวดพระอภิธรรม เป็นขั้นตอนหนึ่งของประเพณีการทำศพ เป็นเรื่องการสอนคนที่ยังมีชีวิตอยู่ให้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท โดยให้พิจารณาภรรยานุสสติกัมมัฏฐาน คือ ให้มีสติระลึกถึงความตายอยู่เสมอ เป็นบทสวดที่กล่าวถึงความไม่เที่ยงแท้ของสังขาร ซึ่งการทำพิธีบำเพ็ญกุศลศพถือว่าเป็นประเพณีที่จะต้องทดแทนพระคุณของผู้ตาย ประเพณีการทำศพ ลูกหลานจึงต้องทำด้วยความตั้งใจ เพื่อให้ผู้ตายได้รับความสุขและเป็นเกียรติยศเชิดชูผู้ตาย เมื่อผู้ตายที่เรารักเคารพตายลงจึงมักนิยมตั้งศพบำเพ็ญกุศลไว้ที่บ้าน นิมนต์พระภิกษุสงฆ์มาสวดพระอภิธรรม การสวดพระอภิธรรม ถือว่าเป็นการทำกุศลอันยิ่งใหญ่ที่ลูกหลานอุทิศให้แก่ผู้ตาย เมื่อสวดเรียบร้อยแล้ว ในสมัยก่อน พระภิกษุสงฆ์จะสวดพระมาลัยต่อ เพื่อเป็นเพื่อนศพและเจ้าภาพ คนสมัยนั้นจะนิยมฟัง เพราะมีลีลา จังหวะการสวดที่มีท่วงทำนองสนุกสนานเพลิดเพลิน ในสมัยต่อมาใช้ฆราวาสเป็นผู้สวดยิ่งเพิ่มความตลกคะนอง และเมื่อคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปรับเปลี่ยนให้เป็นรำสวด เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งตามปกติการสวดหน้าศพมักจะสวดตลอด ๗ คืนหรือ ๓ คืนก็ได้แล้วแต่ความสะดวกของเจ้าภาพ สมัยก่อนจะมีการสวดหน้าศพกันเกือบตลอดทั้งคืน แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะสวดเพียงไม่กี่ชั่วโมงเท่านั้น ปัจจุบันการเล่นรำสวดยังที่นิยมกันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

การเล่นรำสวดเป็นหนึ่งในมรดกภูมิปัญญาทางภาษา วรรณกรรม และวัฒนธรรมของชาวจังหวัดจันทบุรี ที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางภูมิปัญญาในด้านต่างๆ ทั้งด้านการแต่งคำประพันธ์ การประดิษฐ์คิดค้นทำรำ และการร้องเพลงด้วยทำนองเพลงไทยเดิม อันเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มคนให้คงคุณค่าในด้านค่านิยมในสังคมและหลักปฏิบัติอันดี ที่แสดงความรักความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ นอกจากนี้ยังคงไว้ในด้านความเชื่อทางพุทธศาสนา และความรักสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะที่มีน้ำใจเกื้อกูลกัน

รำสวดจึงเป็นศิลปะการแสดงแขนงหนึ่ง ที่มีการผสมผสานระหว่างการแสดงพื้นบ้านกับศิลปะด้านดนตรีได้อย่างกลมกลืน เป็นการแสดงที่เกี่ยวข้องกับประเพณีพิธีกรรมความตายใช้แสดงเฉพาะในงานศพเท่านั้นมีที่มาเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปแต่ละท้องถิ่นบางที่เรียก สวดคฤหัสถ์ สวดฆราวาส สวดมาลัย การแสดงนี้มีที่มาจากการสวดพระอภิธรรมของพระสงฆ์ในงานศพด้วยถือการสวดพระอภิธรรมว่าเป็นกุศลยิ่งใหญ่แก่ผู้ตายและเพื่ออยู่เป็นเพื่อนศพและเป็นเพื่อนเจ้าภาพช่วยให้เจ้าภาพคลายจากความโศกเศร้า

รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

คุณวิชัย เวชโอสถ ศิลปินพื้นบ้านชาว อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ได้รับการสืบทอดการเล่นรำสวดมาจากคุณตาของเขาและศึกษาจากศิลปินพื้นบ้านอีกหลายท่านนอกจากนั้นยังใช้วิชาครูพักลักจำบ้าง จนมีความชำนาญทั้งการแสดง การแต่งบท จึงได้ก่อตั้งคณะรำสวด “วิชัยราชันย์” ขึ้น โดยได้รวมตัวกับศิลปินพื้นบ้าน,ญาติพี่น้องและลูกศิษย์ รับงานแสดงการเล่นรำสวดในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ในภาคตะวันออก ปัจจุบันคณะวิชัยราชันย์เป็นคณะรำสวดที่มีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรีและได้รับการว่าจ้างให้ไปแสดงการเล่นรำสวดตามงานศพอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้คณะวิชัยราชันย์ยังเป็นที่นิยมของชาวจังหวัดจันทบุรีและผู้ว่าจ้าง น่าจะมาจากรูปแบบการแสดงและเนื้อหาที่ปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย นอกจากนี้ก็ยังแสดงตามที่เจ้าภาพจะร้องขอ

ในเรื่องของบทการสวดของคณะวิชัยราชันย์ คุณวิชัยเล่าว่าแต่เดิมมีประมาณ ๑๐ บท ต่อมาครูเพลงได้ให้ความรู้และให้ข้อมูลมาอีก ๑๐๐ บทและเพลงย่อยๆ อีก ๔๐ – ๕๐ บท ซึ่งการรำสวดเป็นการรำสวดแบบชาวบ้านตีบทไปตามเนื้อเพลงที่สวด ซึ่งการแสดงรำสวดนี้พบมากที่จังหวัด จันทบุรี ตราด และระยอง โดยแต่ก่อนชาวช่องซึ่งเป็นชนพื้นเมืองของภาคตะวันออกเรียกว่า รำสร้าง โดยคณะวิชัยราชันย์ มีการนำวรรณคดีและมุกตลกขบขันมาเล่นเพื่อความสนุกสนาน วรรณคดีที่นำมาเล่น เช่น ไกรทอง สังข์ทอง พระอภัยมณี เป็นต้น พร้อมเอามาสอดแทรกกับเพลงพื้นบ้านเพลงฉ่อยและเพลงอีแซวให้มีความสนุกสนานเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นตอนการรำสวดของคณะวิชัยราชันย์ แบ่งได้ดังนี้

รำสวด เป็นการแสดงที่ใช้แสดงในงานศพ นักสวดจะเริ่มแสดงหลังจากพระสงฆ์สวดพระอภิธรรมแล้วก็จะเล่นกันจนรุ่งสว่าง มีขั้นตอนการแสดงดังนี้

๑. บูชาพระรัตนตรัย ก่อนการแสดงนักสวดต้องมีการจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย โดยตัวแทนนักสวด เพื่อเป็นการขอขมาที่นำพระธรรมมาล้อเล่นโดยไม่สำรวม เป็นการแสดงล้อเลียนการสวดของพระสงฆ์และเพื่อเป็นการไหว้ครูไปในตัวด้วย จากนั้นเริ่มต้นสวดด้วย

๒. เริ่มการสวดด้วยตั้ง “นะโม” ๓ จบ ด้วยทำนองที่คิดขึ้นใหม่ เพื่อสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และครูอาจารย์ ต่อด้วยบทสวดที่เป็นเนื้อหาพระธรรม ส่วนใหญ่เป็นเนื้อเรื่องจากหนังสือพระมาลัย เนื้อหาของบทนี้เป็นการเล่าของพระมาลัยเถระชาวลังการับดอกบัว ๘ ดอก จากทุกคติคนยากแล้วนำไปบูชาพระจุฬามณี ซึ่งเป็นพระเมหาสีของพระพุทธองค์ที่พระอินทร์รับไปบรรจุไว้ในพระเจดีย์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ได้พบปะและสนทนากับพวกเทวดาน้อยใหญ่ต่างๆ โดยมีพระอินทร์เป็นผู้แนะนำและซักถามว่า เมื่อยังเป็นมนุษย์ได้ทำบุญสุนทานไว้อย่างไร จนได้สนทนากับพระศรีอารยะเมตไตรย ผู้ซึ่งจะมาอุบัติในมนุษยโลกเป็นพระพุทธเจ้าองค์ที่ห้า หลังจากที่ผ่านมาพันยุคประลัยกัลป์ไปแล้ว และเพื่อมนุษย์โลกจะได้มีความสุขอีกครั้งหนึ่ง ต่อจากนั้นพระเถระก็ได้ลงไปเยี่ยมเมืองนรก พวกสัตว์นรกก็พันทุกข์ชั่วคราว โดยได้สนทนาบอก

กล่าวถึงความชั่วของตนที่ทำไว้เมื่อยังเป็นมนุษย์และให้ช่วยบอกญาติพี่น้องให้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้บ้าง เมื่อสวดจบแล้วต่อด้วยเรื่องราวจากวรรณคดีต่างๆ เช่น ขุนช้างขุนแผน สังข์ทอง ไกรทอง เป็นต้น

ตัวอย่างบทสวดในคัมภีร์พระมาลัย

ในการอันลับล้น พ้นไปแล้วแต่ครั้งก่อน
 ภิกขุหนึ่งได้พระพร ชื่อมาลัย เทพเถร
 อาศัยบ้านกัมโพช ชนบทโลหะเจน
 อันเป็นบริเวณ ในแคว้นแคว้นแดนลังกา
 พระเถรนั้นเธอมีฤทธิ์ ประสทธิด้วยปัญญา
 มีศีลครองสิกขา ญาณสมาบัติบริบูรณ์...
 กงจักรพัดหัวไว้ เลือดไหลซาบอาบตนลง
 บาบตีแม่แลตีสงฆ์ กงจักรพัดร้องคราง ตาย
 เลือดไหลลงย้อยหยด กงจักรกรดพัดบ่วง
 เร่งร้องเร่งครางตาย กงจักรกรดเร่งพัดผัน
 ตีตีนมือสั่นระเี่ยม ตัวสั่นเทิ้มอยู่ก่งัน
 ยืนตรงอยู่ทุกวัน เหนื่อยลำบากยากหนักหนา
 พระมาลัยเทพเถร ท่านจึงเสด็จเหาะลงมา
 หักกงจักรด้วยฤทธา สัตว์ผู้นั้นสร้างทุกข์ทน
 (ร้าย) ยังมีเปรตหนึ่งลำบากหนักหนา เป็นเหยื่อแรงกาฬงสัตว์อยู่รุ่ม
 สุขนักใหญ่ย่อยพลอยกัดกินกลุ่ม แร้งกานกตระกุ่มริมจิกสับเอา
 เหนื่อนั้นหมดสิ้นยังแต่โครงเปล่า จักสับเฉี่ยวเฉาะร้องครางเสียงแข็ง
 แร้งกานกตระกุ่มรุกจิกด้วยแรง จิกทิ้งกวัดแกว่งยื้อแย่งไปมา
 นรกลแปตา ถวายวันทาไหว้ส่งไป
 จึงพระเถรชื่อมาลัย บอกแก่ญาติถ้วนทุกคน
 ดุราท่านทั้งหลาย เร่งชวนชวายเป็นกุศล
 ญาติท่านได้ทุกข์ทน สั่งให้ท่านเร่งทำบุญ
 เปรตนรกลั้งฉันใด พระมาลัยผู้มีคุณ
 ให้ญาติเขาทำบุญ อันเขาอยู่ในเมืองคน
 เปรตนรกลั้งฉันนี้ ร้องสั่งมี มาทุกตน
 ทำบาบได้ทุกข์ทน บาบดั่งนี้อย่าให้ทำ...

๓. นักสวดบางสำรับมีการร้องเพลงก่อนเริ่มเข้าการแสดงเรียกว่า “ลำสวด” “ลำนอก” หรือ “ออกลำ” ร้องก่อนขึ้นชุดการแสดง

องค์ประกอบของการแสดงรำสวดของคณะวิชัย ราชนีย์

องค์ประกอบของการแสดงรำสวด มีรายละเอียดดังนี้

ผู้แสดง

ผู้แสดงสวดรำสวดเรียกว่า “ นักสวด ” ในแต่ละชุดมี ๑๐ - ๑๕ คน

ตำแหน่งของการสวดจะคล้ายกับการสวดของพระสงฆ์ คือ ๑ สำหรับ มีพระ ๔ องค์ เรียกว่าคู่สวด มีแม่คู่และลูกคู่ แม่คู่สวดตั้งต้นแล้วลูกคู่รับ เพื่อไม่ให้ขาดเสียงเพราะหยุดหายใจ ๑. สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงใช้เช่นเดียวกับของพระสงฆ์ คือสถานที่จะอยู่บริเวณที่ตั้งศพคือที่พระสงฆ์นั่งสวด เมื่อพระสงฆ์สวดเสร็จนักสวดก็เข้าแทนที่อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงประกอบด้วย

๑. ตู้อุพระธรรม

๒. หนังสือสวดพระมาลัย

๓. ชุดเครื่องบูชา ประกอบด้วย พานดอกไม้ แจกันดอกไม้ กระจ่างรูป เชิงเทียน

บทสวดที่ใช้ในการแสดงรำสวดคือบทสวดที่พระสงฆ์สวดในโอกาสต่างๆ ใช้เป็นบทขึ้นเท่านั้นไม่ได้ นำบทสวดทั้งหมดมาสวด บทสวดพระมาลัย และบทสวดพระอภิธรรมเป็นบทสวดที่นิยมนำมาสวดกันมาก เมื่อเริ่มการแสดง จะนำเรื่องราวนอกเหนือจากพระธรรม เช่น นำเรื่องราวจากวรรณคดีขุนช้าง ขุนแผน ไกรทอง รามเกียรติ์ มาร้องในทำนองต่างๆ มีลักษณะคล้ายกับการร้องเพลงน้อย การแหล่ หรือการขับเสภา

นอกจากนี้นักสวดยังนำด้ามตาลปัตรเคาะเป็นจังหวะด้วย ท่วงทำนอง เนื้อหาและลูกเล่นต่างๆ เหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามความสามารถของนักสวดในแต่ละท้องถิ่นด้วย

การแต่งกาย

ผู้หญิง - ผู้หญิงจะนุ่งผ้าถุงป้ายสีดำ ใส่เสื้อลูกไม้สีดำ มีผ้าคล้องคอ

ผู้ชาย - ผู้ชายจะนุ่งโจงกระเบนใส่เสื้อแขนยาวสีดำ

แรงบันดาลใจที่ทำให้คณะวิชัยราชนีย์จัดตั้งคณะมาจนถึงปัจจุบัน

คณะวิชัย ราชนีย์ได้แรงบันดาลใจมาจากคุณตาและถ่ายทอดกระบวนการร้องรำสวดให้ รวมถึงจุดเด่นของคณะวิชัยราชนีย์คือการแสดงอย่างสนุกสนานไม่น่าเบื่อ

ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำสวด คณะวิชัย ราชนีย์

๑. ฉิ่ง

๒. ฉาบ

๓. กรับ

๔. กลอง

๕. กลองสองหน้า

ราคาการแสดงของคณะ

๑. ชุดเล็ก ผู้แสดง ๘ - ๑๐ คน ราคาอยู่ที่ ๘,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ชุดใหญ่ ผู้แสดง ๑๐ - ๑๕ คน ราคาอยู่ที่ ๑,๐๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท

โอกาสในการแสดง

แสดงหลังจากพิธีสวดพระอภิธรรมศพ ประมาณ ๒๑.๐๐ น. จนถึงประมาณ ๐๔.๐๐ น. ของวันรุ่งขึ้น ในสมัยก่อนจะแสดงในงานศพเท่านั้น แต่ในปัจจุบันเริ่มมีคนจ้างไปแสดงในงานอื่นๆ บางเช่นงานที่เป็นงานอันเกี่ยวเนื่องกับการตาย ทำบุญให้ผู้ตายเมื่อครบรอบแต่ละปี หรือโอกาสที่ลูกหลานระลึกถึงผู้ตาย

วิธีถ่ายทอดองค์ความรู้

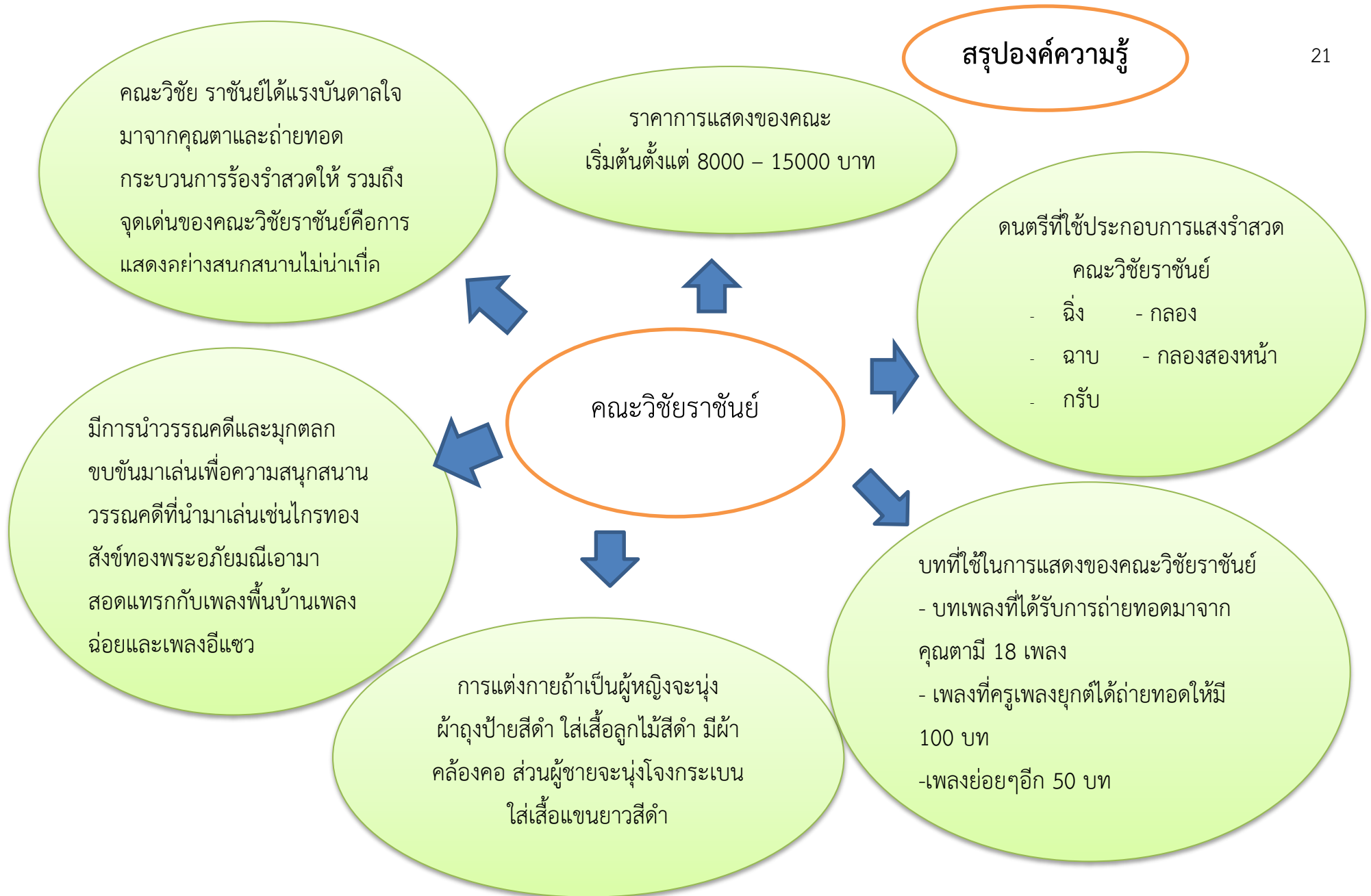
การถ่ายทอดองค์ความรู้จะมี ๒ ลักษณะคือ หัวหน้าคณะ จะถ่ายทอดให้ญาติพี่น้องลูกหลาน หรืออาจเป็นแบบครูพักลักจำ แต่ปัจจุบันมีการถ่ายทอดให้กับนักเรียนที่สนใจ มาเรียนและสามารถนำไปงานต่างๆได้

คุณค่า

รำสวดเป็นเพลงพื้นบ้านที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ควรอนุรักษ์ ทั้งด้านการแสดง การสืบทอดวัฒนธรรม วรรณกรรม นาฏศิลป์ เพื่อก่อให้เกิดความรักสมัครสมานสามัคคี ถือว่ามีชีวิตอยู่กับแบบสังคมพึ่งพา ที่สำคัญทำให้เด็กรุ่นหลังได้เรียนรู้ ซึมซับ วรรณคดี วรรณกรรม วรรณศิลป์ และ ศิลปะแขนงต่างๆ ที่แทรกอยู่อย่างละเอียดละไม

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่นักเรียนนักศึกษาเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในตัวบุคคลนำมาถกเถียงกันอย่างเป็นองค์ความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เห็นเป็นรูปธรรม
๒. ควรสนับสนุนให้บุคลากรของวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมในการแสดง رأสวดเพื่อจะได้มีประสบการณ์ตรงและเข้าใจมากยิ่งขึ้น
๓. ควรมุ่งเน้นการสืบทอดการเล่นรำสวด เพื่อให้การเล่นรำสวดอยู่กับสังคมไทยสืบต่อไป
๔. ควรมีการจัดทำหนังสือเกี่ยวกับรำสวดเพื่อที่จะได้ให้ความรู้แก่คนรุ่นหลัง เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดการสืบทอดข้อมูล
๕. ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ในรูปแบบของสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้คนที่สนใจได้ค้นคว้าหาความรู้มากยิ่งขึ้น
๖. ควรมีการบันทึกภาพ และวิดีโอการทำงานของคณะวิชยราชันย์เพื่อเผยแพร่ให้กับทั้งในและต่างประเทศได้รู้ถึงประเพณีของชาวจังหวัดจันทบุรี
๗. ควรมีการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมให้แก่องค์กรภายนอกเพื่อที่จะให้การแสดงชุดนี้ไม่สูญหายต่อไป
๘. ควรประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นโดยจัดทำบอร์ดทั้งที่ สำนักหอสมุดกลางและที่ห้องสมุดวิทยาลัย ที่หน้าเว็บไซต์ของวิทยาลัย

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการความรู้ (KM) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- ประมวลภาพการดำเนินการจัดการความรู้ (KM) เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

คณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ (KM) ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

ว่าที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์ ประธานกรรมการ

นางสาวฐรดา ประเสริฐ กรรมการ

นางสาวรณพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์ กรรมการ

นางธนัญญา บุญมาเสมอ กรรมการ

นายกิตติภพ จันรอด กรรมการ

นายคทาฐ กลิ่นพิพัฒน์ กรรมการ

นางน้ำทิพย์ สร้อยสังวาลย์ กรรมการและเลขานุการ

ประมวลาพการดำเนนการการจัดการความรู้ (KM)

เร่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะว้ชัยราชันย์

คำสั่งวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ที่ ๗๙ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการความรู้ (KM) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เพื่อให้การดำเนินการ ด้านการจัดการความรู้ (KM) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานและองค์ประกอบในการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑. ผศ.ดร.สมเกียรติ ภูมิภักดิ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
๒. นางสาวจิรพรรณ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม
๓. นางพรอุษา แก้วสว่าง	รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายวิชาการ
๔. นายวัฒนพล เทียนทอง	รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายบริหาร
๕. นางสาวธรรดา ประเสริฐ	รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายกิจการนักเรียน
๖. นายสาทิต แทนบุญ	รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายอุดมศึกษา

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการจัดการความรู้ (KM)

คณะกรรมการ ประกอบด้วย

๑. นางธันนัญญา บุญมาเสมอ	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
๒. ว่าที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นางน้ำทิพย์ สร้อยสังวาลย์	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นายบรรเลง พระยาชัย	ครูชำนาญการ	กรรมการ
๕. นางสาวธนพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์	ครูชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

- จัดทำแผนบริหารการจัดการความรู้ (KM) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนการจัดการความรู้
- สรุป ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินงานการจัดการความรู้ (KM)
- เผยแพร่การดำเนินการจัดการความรู้ (KM) ตามสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำเอกสารและพิมพ์ข้อมูล ประกอบด้วย

๑. นางกนกกร แดงเอม	๒. นางเบญจภรณ์ เทียนทอง
๓. นางธันัญญา บุญมาเสมอ	๔. นางสาวธนพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์
๕. นางจุรีรัตน์ นาคินทร์	๖. นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ ๒

มีหน้าที่

๑. จัดพิมพ์ข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
๒. ดำเนินการจัดทำรูปเล่มองค์ความรู้
๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำข้อมูลเผยแพร่เว็บไซต์ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกาญจนา วงศ์มาน	๒. นายรุ่งโรจน์ ก้าววัฒนาพันธ์
๓. นายกิตติภาพ จันรอด	

มีหน้าที่

๑. จัดทำข้อมูลสำหรับเผยแพร่ทางเว็บไซต์
๒. ดำเนินการเผยแพร่ทางเว็บไซต์
๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายประสานงานและประเมินผล ประกอบด้วย

๑. นางธันัญญา บุญมาเสมอ	๒. ว่าที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์
๓. นางสาวธนพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์	๔. นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ ๒

มีหน้าที่

๑. ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกวิทยาลัยฯ
๒. ดำเนินการจัดทำรูปเล่มรายงาน
๓. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน
๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายพัสดุ ประกอบด้วย

๑. นายวัฒนพล เทียนทอง	๒. นางสาวปรีชญารัตน์ พันธุ์คล้ายอง

มีหน้าที่

๑. เบิก/จ่าย/จัดซื้อ/จัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบพัสดุ
๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายดำเนินการ

- หัวข้อด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ศึกษาแนวความคิดการสร้างสรรค์
ชุดการแสดงของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ประกอบด้วย

๑. นางธันัญญา บุญมาเสมอ	ประธานกรรมการ
๒. นางพรอุษา แก้วสว่าง	กรรมการ
๓. นางสาวธรรดา ประเสริฐ	กรรมการ
๔. ม.ล.วิสุทธิพงษ์ วิไลวงศ์	กรรมการ
๕. นางภรภัทร์ กุลศรี	กรรมการ
๖. นางศิริวัฒนา พูลสวัสดิ์	กรรมการ
๗. นายชัช สุวรรณเบญจางค์	กรรมการ
๘. นายบรรเลง พระยาชัย	กรรมการ
๙. นายเชษฐากรณ์ เอี่ยมอุไร	กรรมการ
๑๐. นายไพรัตน์ แสงทอง	กรรมการ
๑๑. นางธันยพร ประคองศรี	กรรมการ
๑๒. นางสาวกาญจนา วงศ์มาน	กรรมการ
๑๓. นางสาวธนพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายพงศธร สุธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

- นักศึกษา เรื่อง รูปแบบการเล่นรำสวดของคณะวิชัฒราชันย์ ประกอบด้วย

๑. ว่าที่ร้อยตรีชูชาติ สร้อยสังวาลย์	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวธรรดา ประเสริฐ	กรรมการ
๓. นางสาวธนพัทธ์ ธรรมเจริญพงศ์	กรรมการ
๔. นางธันัญญา บุญมาเสมอ	กรรมการ
๕. นายกิตติภพ จันรอด	กรรมการ
๖. นายกฤษฎา นุ่มเจริญ	กรรมการ
๗. นายคทาวุธ กลิ่นพิพัฒน์	กรรมการ
๘. นางน้ำทิพย์ สร้อยสังวาลย์	กรรมการและเลขานุการ
๙. นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ ๒	สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษาและ
สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา

มีหน้าที่

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ
๒. จัดทำแผนการปฏิบัติการ การจัดการความรู้ (KM)
๓. จัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน
๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายการเงิน ประกอบด้วย

๑. นางสาวนฤมล ชัยเขต

๒. นางสาวนภค ไตรทองอยู่

มีหน้าที่

๑. เบิก - จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการฝ่ายยานพาหนะ ประกอบด้วย

๑. นายประเทือง สุทัตโต

๒. นายพีรวิทย์ ทองกลั่น

๓. นายทวี ร้อยมา

มีหน้าที่

๑. จัดเตรียมยานพาหนะสำหรับการดำเนินงาน

๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของวิทยาลัยนาฏศิลป์

จันทบุรี

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ ภูมิภักดิ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยเชิญคุณวิชัย เวชโอสถ มาให้ความรู้เรื่องการร่ำवाद

และรูปแบบการเล่นร่ำवादของคณะวิชัราชันย์

การแสดงรำสวดของคณะวิชัรราชันย์

การสวดพระมาลัย
หรือการสวดคฤหัส

การแสดงรำสวดของคณะวิชัรราชันย์

การเกริ่นออกตัว ฝากเนื้อฝากตัวให้กับผู้ชม

การแสดงรำสวดของคณะวิชัรราชันย์

การรำไหว้ครูก่อนการทำการแสดง
เพื่อรำลึกถึงพระคุณของ คุณครู
ที่สั่งสอนมา

การแสดงรำสวดของคณะวิชัรราชันย์

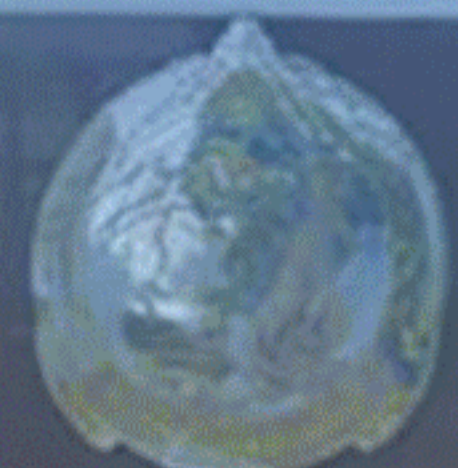

หลังจากไหว้ครูเสร็จก็จะมีการหยิบ
ยกวรรณคดีต่างๆมาทำการแสดง
เช่น ไกรทอง สังข์ทอง

การแสดงรำสวดของคณะวิชัยราชันย์

หลังจากทำการแสดงเสร็จแล้วอันดับสุดท้ายจะเป็น
การสวดส่งเปรตเพื่อนำทางให้แก่ผู้วายชนไปสู่ภพภูมิที่ดี

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม